

Richtlijnen voor internationale groepsprojecten in coronatijden

Versie 1: 02/07/2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Situatie.....	3
Richtlijnen.....	3
Internationale groepsactiviteiten in het kader van Erasmus+: Youth in Action en het European Solidarity Corps.....	5
Groepsuitwisseling	5
Mobiliteit van jeugdwerkers.....	5
Project meetings.....	6
Learning Teaching and Training Activities.....	6
Jeugddialog	6
Vrijwilligersteams.....	6
Vorbereiding met partners.....	8
Deelnemers.....	8
De verplaatsing (heen en terug)	12
Deelnemers.....	12
Nationaal vervoer in het gastland.....	15
Nationaal vervoer binnen België.....	15
Ter plaatse.....	16
Accommodatie	16
Werkruimtes	17
Activiteiten.....	19
Budget & financiën	21
Noodprocedure	22
Afspraken	22

Evaluatie en nazorg.....	22
Terug thuis	23
Tot slot.....	24

Inleiding

Situatie

De coronapandemie en de maatregelen om het coronavirus in te dijken hebben een enorme impact op internationale mobiliteit. JINT blijft echter geloven in de kracht van internationale groepsprojecten om jongeren zo een onvergetelijke ervaring te geven.

Maar daarbij moet je als organisatie steeds rekening houden met de nationale context en eventuele beperkende maatregelen die van kracht zijn voor elke partner in je project. Je organisatie, noch die van je partners, is in de huidige omstandigheden verplicht om de internationale activiteit te organiseren of eraan deel te nemen.

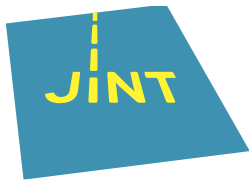
Wil je je activiteit toch laten doorgaan? Hou dan zeker de draagkracht van je organisatie, vrijwilligers, groepsleiders en deelnemers én die van je partners in de gaten. Een aanpassing van het programma en de manier van werken zal waarschijnlijk nodig zijn. Uiteraard is net het internationale partnerschap de unieke sterkte van je Europese project. Nu zal je nog meer moeten rekenen op de kennis van je lokale partner over de nationale en lokale regels en voorschriften.

Heb je nood aan extra advies of hulp om je internationale activiteit te organiseren? Klop dan zeker aan bij jouw Nationaal Agentschap (JINT), koepelorganisatie of jeugdendienst die de komende weken alles in het werk stellen om je te ondersteunen.

Richtlijnen

Met deze richtlijnen willen we je als organisatie ondersteunen om toch op een veilige manier je internationale groepsuitwisseling, vorming van jeugdwerkers of meetings te organiseren. De richtlijnen werden geschreven in het kader van de Europese programma's Erasmus+: Youth in Action en het European Solidarity Corps die door JINT gecoördineerd worden voor Vlaanderen.

We baseren ons daarvoor op de richtlijnen die door de Belgische en Vlaamse Overheid werden bepaald. De meest recente daarvan werden vastgelegd door de Nationale Veiligheidsraad op 3 juni 2020. Na deze datum zullen er zeker nog andere richtlijnen volgen en we proberen dit document zoveel mogelijk up-to-date te houden. Maar informeer jezelf ook en blijft de actualiteit volgen. De gezondheid, veiligheid en het welzijn van de deelnemers zijn onze voornaamste bezorgdheid, maar daar ben je als organisator van een groepsactiviteit uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor.

Deze richtlijnen zijn complementair met de jeugdwerkregels en het draaiboek voor zomerkampen met overnachtingen van de Ambrassade, wanneer het over dezelfde doelgroepen gaat. Daarnaast geeft het een houvast aan de veel ruimere doelgroepen van de Europese programma's. Zo kan je van je Europese activiteit nog steeds een hoogtepunt te maken, ondanks de uitdagingen die internationale mobiliteit met zich meebrengt. Valt jouw organisatie niet binnen de jeugdsector? Dan volg je het specifieke protocol voor jouw sector. Bestaat dit niet dan gelden enkel de algemene regels. Dit document is zo opgebouwd dat je de richtlijnen gemakkelijk kan vertalen naar jouw internationale activiteit of aanbod. Organiseer je kampen met enkel Vlaamse deelnemers dan verwijzen we je graag door naar de jeugdwerkregels en zomerplannen van De Ambrassade.

Internationale groepsactiviteiten in het kader van Erasmus+: Youth in Action en het European Solidarity Corps

Voor welke activiteiten kan je deze richtlijnen gebruiken?

JINT is het Nationaal Agentschap voor Erasmus+: Youth in Action en het European Solidarity Corps en coördineert het Bel'J-programma in Vlaanderen. Binnen deze Europese subsidieprogramma's zijn er heel wat mogelijkheden voor jongeren, jeugdwerkers en begeleiders. Dit kan een individuele activiteit zijn, bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, of de activiteiten kunnen meerdere jongeren en/of jeugdwerkers en begeleiders op hetzelfde ogenblik samenbrengen voor een meerdaagse activiteit.

De activiteiten vinden steeds plaats binnen Europa of de buurregio's van de Europa. Voor meer details over de deelnemende landen kan je terecht op de programmawebsites. Deelnemers aan activiteiten nemen nooit enkel als individu deel. Via hun project zijn ze steeds verbonden aan een organisatie. Voor groepsuitwisselingen is het minimale aantal deelnemers per organisatie/land steeds vijf; voor mobiliteit van jeugdwerkersprojecten kunnen deelnemers alleen deelnemen maar is er wel steeds een organisatie die hen ondersteunt.

Hieronder een kort overzicht van die meerdaagse activiteiten:

Groepsuitwisseling

Groepen jongeren ontmoeten elkaar rond een zelfgekozen thema. Ze werken zelf mee het programma uit. De rode draad is ideeën en ervaringen uitwisselen.

- Groepsgrootte: van 16 tot 60 deelnemers
- Duur: van 5 tot 21 dagen (meestal 5 tot 7 dagen)
- Leeftijd: 13-30 (de groepen komen meestal uit dezelfde leeftijdscategorie)

Mobiliteit van jeugdwerkers

Jeugdwerkers en begeleiders van jongeren doen inspiratie op om de kwaliteit van hun projecten te verhogen en de werking van hun organisaties te verbeteren. We hebben het hier zowel over beroepskrachten als vrijwilligers.

- Er zijn heel wat verschillende activiteiten mogelijk: vormingscursussen en trainingen, seminaries, studiebezoeken, etc.
- De duur is afhankelijk van het type activiteit maar loopt meestal tussen de 3 en 8 dagen.
- Het gaat hier meestal over meerderjarigen.

Project meetings

In het kader van een Jeugdpartnerschap.

- *Meetings* van jeugdwerkers, organisatiemedewerkers of experts om de langdurige strategische samenwerking vorm te geven, uit te diepen of te evalueren.
- Duur van de activiteit is meestal beperkt tot 2 à 3 dagen.
- Het gaat hier meestal over meerderjarigen.

Learning Teaching and Training Activities

In het kader van een Jeugdpartnerschap.

- *Blended mobility of young people:*
  - Deelnemers zijn tussen 13 en 30 jaar.
  - Duur van de activiteit is meestal ongeveer een week met 15 tot 30 deelnemers.
- *Short term joint staff training:*
  - Geen leeftijdsgrens.
  - De gemiddelde duur van de activiteit is enkele dagen tot een week met een 15-tal deelnemers.

Jeugddialogoog

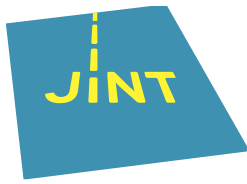
Jongeren en beleidsmakers gaan in gesprek over allerhande maatschappelijk thema's die relevant zijn voor jongeren en jeugdwerk.

- Heeft meestal de vorm van een meerdaagse conferentie of een simulatiespel.
- Duur van de activiteit is meestal één tot enkele dagen.
- Het aantal deelnemers ligt hier hoger, van minstens 30 tot boven de 100, en kan een mix zijn van mensen jonger of ouder dan 30 jaar.

Vrijwilligersteams

Een groep van 10 tot 40 jongeren uit verschillende landen die samen als vrijwilligers de handen uit de mouwen steken in binnen- en buitenland.

- Jongeren tussen 18 en 30 jaar.

- Het vrijwilligerswerk duurt minimum 2 weken en maximaal 2 maanden.

Buiten de Europese programma's zijn er nog heel wat andere werkvormen van internationale mobiliteit. Die hebben elk hun eigen spelregels en reiken vaak veel verder dan de grenzen van Europa. Deze richtlijnen kunnen ook voor hen handvaten bieden.

Vorbereiding met partners

Er is altijd heel wat voorbereidend werk in de aanloop naar een internationale groepsmobiliteit. Je kan hierbij verschillende rollen en engagementen opnemen; als gast- of zendorganisatie, partnerorganisatie of indiener die de financiële verantwoordelijkheid draagt. Wat bespreek je best met je partners?

Om te beginnen **voer je dit project samen uit in een partnerschap**. Als overkoepelend principe geldt dus dat je alles goed uitklaart en doorpraat met al je partners. Je waakt er samen over dat alle deelnemers zich veilig en comfortabel voelt bij de genomen afspraken. Samenwerken, communiceren, afspraken maken met respect voor elkaar en veiligheid staan daarbij centraal.

Dit is nu des te belangrijker aangezien je extra voorzorgsmaatregelen zal moeten nemen op het gebied van **hygiëne en contact**. Je zal deze regels ook strikter moeten opvolgen dan vroeger. Een bijkomende moeilijkheid daarbij is dat de regels en voorschriften per land kunnen verschillen. De regels die gelden in het gastland vormen hierbij de basis. Informeer je hier dus tijdig over of zorg ervoor dat je je partners informeert als je zelf de gastorganisatie bent.

Daarnaast zal je ook rekening moeten houden met het **gevoel van veiligheid en comfort bij de deelnemers**. Sommige deelnemers zullen strengere contact- en hygiëneregels gewoon zijn dan wat er lokaal van kracht is tijdens de uitwisseling. Omgekeerd kunnen sommige deelnemers misschien moeite hebben met de lokale strengere regels als de situatie in hun thuisland soepeler is. Praat dit goed door met alle partners. Sensibiliseer en informeer de deelnemers over de lokale situatie. Je kan er ook voor kiezen om het principe van de strengste regel te hanteren, waarbij de strengste nationale regelgeving van de verspillende partners de contact- en hygiëneregels bepaalt. Ook dit is intercultureel leren.

Deelnemers

De Europese programma's zijn er voor iedereen en JINT draagt inclusie hoog in het vaandel. Iedereen moet de kans krijgen om mee te gaan, met of zonder bijzondere noden, zolang dat veilig kan.

Houd daarom rekening met de voorwaarden hieronder voor zowel Belgische als buitenlandse deelnemers, en dat voor activiteiten in België én in het buitenland. Ervaren organisaties kennen de meeste van die voorwaarden wel maar we zetten ze graag nog even op een rijtje.

Onder deelnemers verstaan we zowel jongeren, jeugdwerkers, groepsleiders, begeleiders, vrijwilligers, projectcoördinatoren... kortom iedereen die een actieve rol speelt tijdens de internationale activiteit.

Belangrijk! Loopt de verzekering van je internationale activiteit via je koepelorganisatie? Hou dan zeker ook rekening met hun regels en voorwaarden.

Aantal deelnemers en contactbubbels

Vanaf 1 juli 2020 is in België de toegestane grootte van een groep, in het kader van activiteiten van verenigingen, maximaal 50 personen: alle jongeren, begeleiders, logistieke helpers en kookploeg van alle deelnemende landen inbegrepen. Binnen die groep moet je je wel aan de regels van *social distancing* houden. Als dat niet kan moet je een mondkapje dragen.

Ook al krijg je voor je groepsuitwisseling subsidies voor 60 deelnemers, toch raden we aan om het bij één groep van maximaal 50 personen te houden en minder deelnemers toe te laten. Het aantal deelnemers zal iets beperkter zijn maar het zal makkelijker zijn om de regelgeving te respecteren en een diepgaande uitwisseling binnen één contactbubbel te leiden.

De term 'contactbubbel' gebruiken we hier in België, maar dat is niet overal het geval. In het Engels spreekt men eerder van *social circles*. Als grotere groepen zich op straat begeven, spreken we bij ons soms ook van een 'samenschooling' maar ook dat woord is niet zomaar te vertalen. Wees duidelijk met de termen die je gebruikt met buitenlandse begeleiders en organisatoren en leg ze uit.

Als je activiteit in het buitenland plaatsvindt, zijn de contactregels waarschijnlijk een van de eerste zaken die je zal moeten bekijken. Deze kunnen immers strikter of soepeler zijn en niet elk land heeft specifieke voorschriften voor het jeugdwerk. Check steeds de [website van Buitenlandse Zaken](#) om je een idee te vormen van wat (niet) kan volgens de regels van het land. De partnerorganisatie(s) zijn zeker je beste bron van informatie hierover. Maak nadien duidelijke afspraken hierover met je partners. Waak er ook over dat alle deelnemers op de hoogte zijn van eventuele afwijkingen op de nationale regels die ze gewoon zijn en zich er comfortabel en veilig bij voelen.

Deelnemers jonger dan 18 jaar

- Is een deelnemer jonger dan 18 jaar? Dan mag die deelnemen aan de internationale activiteit met toestemming van de ouders of voogd.
- Check zeker met de partner in het gastland of er geen reisbeperkingen zijn voor jongeren die niet met ouders of voogd reizen.
- Ga vooraf goed na of vliegtuigmaatschappijen of rederijen geen beperkingen opleggen aan minderjarigen, bijvoorbeeld minstens 1 begeleider per x-aantal jongeren.

Deelnemers ouder dan 18 jaar

- Is een deelnemer ouder dan 18 jaar? Dan is er geen toestemming nodig van de ouders of voogd.

Risicogroepen of net ziek geweest

We herhalen hier even de regels voor Vlaanderen zoals vastgelegd voor de [zomerkampen](#).

- Behoort een deelnemer tot een risicogroep*? Dan mag die deelnemen aan de internationale activiteit met toestemming van de ouders of voogd (bij chronische ziektes onder controle door medicatie) of mits toestemming van de huisarts.

*Onder risicogroepen verstaan we mensen ouder dan 65 of met een onderliggende aandoening. Een lijst van onderliggende aandoeningen relevant voor kinderen en jongeren vind je [hier](#). Raadpleeg in geval van twijfel altijd een huisarts.

- Was de deelnemer ziek vóór de start (minimaal 5 dagen terugtellen) van de internationale activiteit of tijdens de internationale activiteit? Dan mag die niet (meer) deelnemen. Dat geldt voor iedereen die betrokken is: kinderen, jongeren, groepsbegeleiders, vrijwilligers, ...

Welke gegevens heb je nodig van de deelnemer?

De begeleiders houden voor, tijdens en na de activiteiten de gegevens van de aanwezigen bij. Dat kan aan de hand van de ondertekende deelnemerslijst, verplicht voor projecten in de Europese programma's. Het is noodzakelijk om naast een e-mailadres ook een contacttelefoonnummer per deelnemer bij te houden. Voor deelnemers onder de 18 jaar is dat het telefoonnummer van de ouder of voogd.

Medische fiches

Bij deelnemers jonger dan 18 jaar moeten de medische fiches bijgehouden worden, net zoals voor nationale activiteiten. Hoe dat geregeld is voor buitenlandse deelnemers in buitenlandse activiteiten, check je best even met je partnerorganisaties.

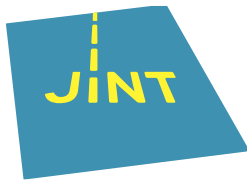
Of je die gegevens ook voor meerderjarigen kan vragen bespreek je best met de partnerorganisaties én deelnemers. Elke partnerorganisatie is het best geplaatst om dit te organiseren voor de eigen deelnemers.

Contactopvolging

Contactopvolging gebeurt niet enkel in België maar ook in veel andere landen. Deelnemerslijsten kunnen daarbij als basis dienen.

De **deelnemerslijsten** zijn een bijlage bij het eindverslag voor Europese projecten en worden bijgevolg door de organisator bijgehouden. In het kader van contactopvolging is het belangrijk dat elke partner toegang heeft tot de deelnemerslijst, ook na de activiteit. De regelgeving rond privacy en GDPR kan verschillen van land tot land. Praat dat door met je partnerorganisaties en maak duidelijke afspraken. Communiceer deze vooraf aan de deelnemers, begeleiders en voor minderjarigen aan de ouders of voogd.

Ga steeds uit van de strengste regelgeving voor het bijhouden van gegevens in het kader van contactopvolging. Als basis hou je je aan alle regels van het partnerland waar de activiteit plaatsvindt. Hou er ook rekening mee dat contactopvolging verschillend kan zijn van land tot land, bijvoorbeeld het gebruik van *tracing apps* kan verplicht zijn. In kleine gemeenschappen is het daarom belangrijk de lokale autoriteiten in te lichten via je partner over je activiteit(en).

Behalve de deelnemerslijst is er ook een **contactlogboek** nodig dat de contacten met externen bijhoudt. Het gaat hier bijvoorbeeld over een bezoeker aan de activiteit, de lokale bakker waarmee er veel contact is... Opnieuw schuilt de sterkte hier in de lokale partner van je project en de lokale verankering.

Blijkt dat iemand besmet is met COVID-19 tijdens of na de internationale activiteit? Dan gebruiken de coronaspeurders die documenten om te kijken wie gecontacteerd moet worden. Voor zover we weten zijn er momenteel geen gestructureerde afspraken tussen landen/lidstaten van de EU. Communiceer dus met je partnerorganisaties daarover met en breng de nodige instanties op de hoogte.

De verplaatsing (heen en terug)

Vanaf 15 juni 2020 is het weer toegelaten om te reizen naar een beperkt aantal landen van de Europese Unie, de Schengenzone en het Verenigd Koninkrijk, en om vanuit deze landen naar België te reizen. Raadpleeg de [website van Buitenlandse Zaken](#) voor een laatste stand van zaken.

Vanaf 1 juli 2020 is het eveneens toegelaten om groepsprojecten te organiseren. De groepen mogen maximum uit 50 personen bestaan, inclusief de deelnemers en begeleiders van alle partnerlanden. Je eigen groep kan dus maximaal uit 25 bestaan. Als je naar het buitenland reist kan je de groep eventueel nog kleiner maken, in functie van de omstandigheden ter plekke.

Hierbij is het belangrijk om enerzijds de regels rond *social distancing* en anderzijds de [protocollen](#) voor je sector te volgen. Indien er geen specifiek protocol bestaat voor je sector dan gelden enkel de [algemene regels](#).

Daarnaast zijn er bij internationale reizen nog aantal dingen waar je rekening mee moet houden. We lichten er hier enkele toe:

Deelnemers

Minderjarigen

Reizen met minderjarigen moet je goed voorbereiden: er is toestemming van de ouders of voogd nodig, je hebt voldoende begeleiders en een goede reisverzekering nodig, je weegt de voor- en nadelen af van verschillende vervoerstypes en je kiest voor groepstickets of niet ...

Reizen in coronatijden brengt extra uitdagingen met zich mee. Stel jezelf daarom de volgende belangrijke vragen:

- Mogen minderjarige Belgen naar land X reizen en welke voorwaarden zijn eraan verbonden? Wat met landen waar je doorreist?

De [website van Buitenlandse Zaken](#) geeft daarover de meest betrouwbare informatie. Let op, adviezen kunnen beperkt zijn in tijd. Check daarom vlak voor je vertrek zeker nog eens want het advies kan op elk moment zowel in de positieve als in de negatieve zin aangepast worden.

- Mogen minderjarige deelnemers uit land Y naar land X reizen?

De projectcoördinatoren of begeleiders uit land Y checken best zelf via de officiële kanalen in hun land.

- Mogen minderjarige deelnemers in groep uit België en land Y met begeleiding naar land X reizen?

De projectcoördinator van het gastland gaat dat na via de officiële kanalen. Het kan zijn dat je bijvoorbeeld met minstens twee begeleiders per groep moet reizen of dat er een

beperking is, bijvoorbeeld voor bepaalde landen of op de grootte van de groep. Twee begeleiders per land meenemen is in deze omstandigheden geen overbodige luxe.

Meerderjarigen

Het grote verschil tussen meerder- en minderjarigen is dat er geen toestemming nodig is van ouders of voogd. Verder blijven dezelfde vragen als bij minderjarigen belangrijk als je in groep reist.

Quarantaineperiode

Opnieuw enkele vragen die je kunnen helpen:

- Is er een quarantaineperiode bij aankomst in het gastland? Hoe lang duurt die? Kan dat waar je verblijft of moet dat in een doorgangshotel? Is dat mogelijk met de hele groep? Hoe verloopt de quarantaineperiode voor minderjarigen en hun begeleiders?
- Moet je bepaalde attesten kunnen voorleggen? Bijvoorbeeld een recente coronatest of een verklaring van een dokter?
- Is er een quarantaineperiode bij terugkeer? Voor sommige deelnemers kan dat een grote drempel zijn als ze na de activiteit terug aan het werk/naar school moeten.

Visa

In deze hele coronadrukke zou je nog kunnen vergeten dat soms een internationaal paspoort en visa nodig zijn én dat het langer zou kunnen duren om die in deze omstandigheden te krijgen. Informeer je indien nodig over de procedure.

Verzekering

Zorg zoals altijd dat de reisverzekering voor elke deelnemer in orde is. Sluit indien nodig een extra verzekering af. Ga in de verzekeringsformulieren voor je eigen groep na hoe het zit met repatriëring in geval van COVID-19.

Voor heel wat jeugdorganisaties verloopt de groepsverzekering via de koepel. Check zeker vooraf wat kan en mag op vlak van bestemmingen en activiteiten. Informeer je koepel zeker ook als je op uitwisseling gaat of een vorming organiseert.

De **European Health Insurance Card** (EHIC) is een must voor elke deelnemer aan internationale activiteiten. In veel landen heb je als inwoner automatisch recht op zo'n EHIC-kaart. Zorg dat ook deelnemers uit andere landen beschikken over een reis- en ziekteverzekering.

Registreer je reis, zowel binnen als buiten de Europese Unie, op **travellers online**. Zo beschikt het Ministerie van Buitenlandse Zaken meteen over je contactgegevens. In een noodsituatie kunnen ze je zo snel contacteren voor informatie of bijstand indien nodig. In geval van nood is het callcenter van Buitenlandse Zaken tijdens kantooruren te bereiken op het nummer +32 (0) 2 501 4000.

Vervoer

Er zijn duizend-en-een manieren om te reizen en wat gisteren nog het makkelijkste was, is vandaag misschien niet meer zo. Enkele tips en aandachtspunten:

- Reis je met minderjarigen, zorg dan altijd voor 2 begeleiders per groep. Zo kan bij ziekte 1 begeleider bij de groep blijven en kan de tweede begeleider voor de zieke minderjarige zorgen.
- Doe beroep op een betrouwbare reisagent/-maatschappij. Lagekostenmaatschappijen kunnen aantrekkelijk lijken maar als een deelnemer om een of andere reden niet kan reizen, kan het plaatje plots veel duurder worden.
- Reis je met minderjarigen, check dan zeker wat de voorwaarden zijn van je vervoersmiddel, bijvoorbeeld het aantal begeleiders voor de jongeren, of mondmaskers verplicht zijn en vanaf welke leeftijd enz.
- Kies indien mogelijk voor een rechtstreekse vlucht, trein, bus ... Heb je toch een tussenstop, trek dan niet de stad in maar blijf als groep of met je medereizigers samen in het station, op de luchthaven en dergelijke. Kies als het kan een plekje in de openlucht. Tip: Heel wat (zuidelijke) luchthavens hebben een buitenplek in de transitzone.
- Als je met een vliegtuig reist is het aanbevolen om tijdig naar de luchthaven te gaan. Probeer wachtrijen te vermijden door gebruik te maken van online check-in. Vergeet jullie mondmaskers niet! Bezoek ten slotte de website van je luchtvaartmaatschappij om meer te weten te komen over het verloop van je vlucht.
- Een bus(je) huren waarin je als groep uit één land samen reist, kan ook een fijne manier zijn als je naar een buurland reist. Moet je enkele landen doorkruisen op weg naar je bestemming, hou dan rekening met de regels van elk land onderweg. Dat kan je reis vertragen of bemoeilijken. Erkende busmaatschappijen kunnen een oplossing zijn. Hou je in elk geval aan de hygiënemaatregelen ten opzichte van de chauffeur(s).
- Hou rekening met grenscontroles. Die kunnen je reis vertragen of bemoeilijken. Misschien komen er nieuwe Covid-uitbraken in het buitenland en dat kan je reis sterk beïnvloeden. Vergeet daarom je reis niet te registreren op [travellers online](#).
- Bekijk zeker de voor- en nadelen van groepstickets of van iets duurdere tickets waarbij je de naam of data kan wijzigen voor vliegtuig- en treinreizen. Kan een deelnemer toch niet mee, dan kan je misschien een ander lid van je organisatie de kans geven om deel te nemen.

Kunnen een of meerdere deelnemers of zelfs de hele groep niet reizen? En kon dat wel op het ogenblik dat jullie de reis boekten? Neem dan eerst contact op met de reisaanbieder om te bekijken of een terugbetaling mogelijk is. Lukt het niet om je reis of de tickets in kwestie te annuleren, neem dan contact op met JINT. We kunnen dan

binnen het budget van het project bekijken hoe we de regels rond overmacht (*force majeure*) toepassen.

Nationaal vervoer in het gastland

Voor nationaal vervoer in je gastland is de lokale partner het aanspreekpunt. Zij zijn je beste adviseur over de gemakkelijkste vervoersmiddelen van het station of luchthaven naar je bestemming en terug. Spreek voor minderjarigen af met de ouders hoe jullie het lokaal vervoer aanpakken. Volg de regels van het gastland op!

In een internationale activiteit zit er vaak een stadsspel of een uitstap. Bekijk vooraf samen met alle partnerorganisaties en begeleiding hoe je dat aanpakt. Spreek over de bezorgdheden die heel sterk kunnen verschillen van groep tot groep en van deelnemer tot deelnemer. Iedereen moet zich veilig voelen. Ga voor de activiteit waar ook onder deze specifieke omstandigheden iedereen aan kan deelnemen. Misschien is er een tof alternatief op je locatie of kan je de stad per fiets verkennen i.p.v. met de metro, bus of tram.

Nationaal vervoer binnen België

Voor nationaal vervoer binnen België ben jij het aanspreekpunt voor je partners. Het is belangrijk hen correct te adviseren over het beste manier om de locatie te bereiken. Informeer ze over het regels waar ze rekening mee houden bij het reizen met het openbare vervoer. Voor het meest betrouwbare informatie is het aangeraden om een kijkje te nemen op het websites van de [NMBS](#), [De Lijn](#) en de [MIVB](#).

Hou er rekening mee dat er ook regels zijn als je je partner wil gaan afhalen in de luchthaven. Momenteel is iemand opwachten in de aankomsthal niet toegelaten. Het is aangeraden om vlak voor hun aankomst op de website van de luchthaven te kijken voor de regels hieromtrent.

Maak ook goede afspraken met je deelnemers voor de terugkeer naar huis. Zo ook met ouders omtrent het afhalen van minderjarigen. Probeer bijvoorbeeld voor spreading in tijd te zorgen bij het afhalen. Vraag aan ouders om ook van elkaar voldoende afstand te houden en/of een masker te dragen.

Ter plaatse

Eens ter plaatse zijn er enkele algemene zaken waar je best rekening mee houdt.

Accommodatie

Wat accommodatie betreft is er heel wat keuze: een tentenkamp, een jeugdverblijfscentrum, een vormingscentrum, een hotel ... en dat in een grote stad, het platteland, in het bos of op een eiland ... Elk van die accommodaties heeft zijn eigen uitdagingen. Je bent daarvoor voor een deel afhankelijk van je partner in het gastland en van wat de mogelijkheden ter plaatse zijn, maar goede afspraken kan je zeker maken. Soms zijn er kleine dingen mogelijk die een wereld van verschil kunnen maken. We lichten er enkele uit:

Individuele accommodatie

Indien mogelijk raden we aan om aparte kamers te voorzien. Is dat niet mogelijk, leg dan deelnemers uit hetzelfde partnerland in een kamer. Ze reizen ook samen naar de locatie dus hun contactbubbel is vooraf al intenser.

Groepsaccommodatie

Probeer het aantal individuen dat samen in een ruimte/tent slaapt te beperken. Voorzie eventueel extra tenten of kamers. Probeer uit te wijken naar een grotere accommodatie of naar een organisatie die extra slaapruiimte ter beschikking heeft. Slapen in een ruimte met deelnemers uit verschillende landen is dit jaar misschien niet het beste idee. Probeer de slaapruijnten in te delen per landengroep. Praat hierover met je de betrokken organisaties.

Extra kamer/tent

Voorzie een extra kamer/tent waar je indien nodig (bijvoorbeeld bij ziekte) een deelnemer kan afzonderen. Wat te doen bij ziekte wordt verder besproken bij het luik 'Noodprocedure'.

In detail voor Belgische accommodaties:

Gaat je internationale activiteit door in België dan is het de moeite waard om de volgende protocollen (indien van toepassing) grondig te bekijken:

- **Protocol voor opening toeristische sector – logies**
De sector van de toeristische logies omvat onder meer de volgende soorten logies: campings, hotels en aparthotels, Bed & Breakfasts, vakantiewoningen, vakantie dorpen en centra voor sociaal toerisme (jeugdverblijven, jeugdherbergen).

Trek je naar een jeugdverblijfscentra of jeugdherberg dan geldt er een specifiek protocol:

- **Protocol Jeugdverblijfcentra**
Wanneer je logeert in één van de jeugdverblijfcentra ben je verplicht om het protocol en draaiboek opgesteld voor het jeugdwerk te volgen vanaf 1 juli. Dit geldt ook voor buitenlandse groepen.
Dit protocol is van toepassing in erkende jeugdverblijfcentra types A, B en C, jeugdlokalen voor occasionele verhuur en kampeerterreinen voor jeugdgroepen.
- **Protocol Vlaamse Jeugdherbergen**
Van toepassing in alle Vlaamse jeugdherbergen.

Werkruimtes

Openluchtruimtes

We raden activiteiten in open lucht aan. Wees creatief en maak gebruik van het terrein. Bespreek met de partner- en gastorganisatie hoe jullie dat aanpakken: andere activiteiten, schaduwplekken, shelters ... Buiten werken bij 40°C of 15°C, net als in de zon of in de regen, is niet hetzelfde. Neem die bedenking mee in je voorbereiding en licht de deelnemers vooraf goed in, zodat ze zich er bij het pakken van hun koffer op kunnen voorbereiden.

Je bespreekt het beste vooraf of de openluchtruimtes beschutting hebben voor zon en/of regen. Kan de activiteit in de meeste omstandigheden buiten doorgaan? Kan je uitwijken naar bijvoorbeeld een grote zaal bij hitte of regen? Kunnen er verschillende kleine groepjes in de schaduw werken of kan je extra schaduwruimte maken met doeken of parasols?

Binnenruimtes

De afstandsregels verschillen van land tot land. Zijn ze beschreven in vierkante meters of anderhalve meters, zijn ze leeftijdsgebonden of niet? Neem ze mee in je voorbereiding en wanneer je de afspraken tussen de verschillende partnerorganisaties opstelt. Op dit ogenblik is de regel voor +12 jarigen in België om 1,5m afstand te houden en indien dit niet kan om een mondmasker te dragen. Voor andere landen kan dit anders en strenger zijn waardoor deelnemers uit die landen zich misschien niet veilig voelen bij de lokale regels. Praktisch kan 4m² per persoon voor zittende activiteiten en 10m² per persoon voor activiteiten in beweging als richtlijn gehanteerd worden.

Wat bespreek je best vooraf:

- Welke afstandsregels gelden er? Zijn die verschillend voor meerder- en minderjarigen? Hoe zit het met afstandsregels tussen meerder- en minderjarigen enerzijds en begeleiders anderzijds?
- Hoe groot zijn de werkruimtes binnen? Is het mogelijk om een groepsgesprek te houden in een ruimte? Is het nodig om een activiteit aan te passen aan de (beperkte) ruimte?
- Kunnen de lokalen voldoende verlucht worden?

- Is er een groot lokaal beschikbaar waarnaar je kan uitwijken? Bijvoorbeeld een feestzaal, een leegstaande school, sporthal ... Contacten van de gastorganisatie zijn daarbij een grote troef.

Hygiënemaatregelen voor binnenruimten

- Stel een ruimte zo op dat je ze gemakkelijk kan poetsen. Laat dus niets op de tafels slingeren of plaats de bagage zo dat iedereen alleen zijn of haar eigen bagage moet aanraken.
- Zorg ervoor dat de uitwisseling van materialen beperkt wordt tijdens activiteiten.
- Kies er eventueel voor om iedereen zijn eigen fles mee te laten brengen/of voorzie deze per persoon.
- Ontsmet contactoppervlakten regelmatig na gebruik en voorzie hiervoor het nodige materiaal. Maak ook duidelijke afspraken hierover.
- Laat deuren zoveel mogelijk openstaan zodat je ze niet moet aanraken en gebruik de lift enkel in geval van nood.
- De gastorganisatie kan op voorhand een virtuele rondleiding geven in de accommodatie/werkruimtes/openluchtruimtes. Zo kan iedereen zich een beeld vormen, vooraf afspraken maken en eventueel activiteiten aanpassen.

Hygiëne & wasruimtes

Volg de basisregels die er zijn. Regelmatig en grondig de handen wassen met zeep is de boodschap. Maak duidelijke afspraken met de eigenaar zodat de wasruimtes niet gedeeld worden met andere groepen en indien mogelijk ook opgedeeld worden per contactbubbel.

Poetsen

Maak duidelijke afspraken met de gastorganisatie en/of de eigenaars van je accommodatie. Vragen die aan bod moeten komen zijn:

- Wie poetst er?
- Hoe vaak wordt er gepoetst en in welke ruimtes (zalen, eetruimtes, tenten, douches ...)?
- Kunnen contactoppervlakken zoals werktafels en trapleuningen extra gepoetst worden?
- Kunnen deelnemers/begeleiders hierbij een handje toesteken?
- Wie zorgt voor het extra poetsmateriaal?
- Zijn er bepaalde allergieën aan poetsproducten waar je rekening mee moet houden?

Vergeet ook niet om regelmatig de gebruikte (spel)materialen te ontsmetten of reinigen.

Laat je zeker inspireren door het [Zomerplan vakantiecampen met overnachting](#) van de Ambrassade. Je vindt de link naar de tabel over het poetsen van de infrastructuur en tips om aandachtig met materiaal om te gaan op pagina's 16 & 17.

Pictogrammen

In interculturele situaties kunnen pictogrammen een goed hulpmiddel zijn. Een beeld zegt immers meer dan duizend woorden. Heel wat landen hebben hun eigen pictogrammen voor handen wassen, afstand houden, mondkmaskers ... Het is als het ware een extra taal en heel nuttig om taalbarrières te overbruggen. Spreek in de groep (vooraf) af welke pictogrammen jullie gaan gebruiken en wat ze betekenen.

Op de [website van de Ambrassade](#) kan je pictogrammen terugvinden die ontwikkeld werden voor het Vlaamse jeugdwerk. Je kan de pictogrammen uit de verschillende landen (samen met de deelnemers) combineren en/of personaliseren, afhankelijk van de regels die jullie zullen hanteren. Zo kan je de regelgeving vooraf op een speelse manier aan de deelnemers communiceren. Je kan dat dus al tijdens de voorbereiding met je deelnemers doen of het kan een van je startactiviteiten zijn om elkaar beter te leren kennen. Spreek goed af tussen de verschillende groepen wie welke pictogrammen maakt en meebrengt. Spreek met de accommodatie af waar je ze mag en kan ophangen. In hotels, verblijfscentra, sporthallen ... zijn er waarschijnlijk al eigen en vaste pictogrammen die je moet respecteren.

Activiteiten

Niet-formeel en informeel leren

Activiteiten in het kader van de Europese jeugdwerkprogramma's maken altijd gebruik van een niet-formele of informele leermethodiek. Dat wil zeggen dat de deelnemers via de activiteiten die ze samen uitvoeren een – intercultureel – leerproces doorlopen. Ze worden daarin ondersteund door jeugdwerkers. Het is dus belangrijk dat de activiteiten kunnen plaatsvinden in omstandigheden met respect voor de hygiëne en contactregels waarbij er nog steeds een leerproces kan plaatsvinden.

Ook binnen je bubbel van 50 personen zijn bij deelnemers ouder dan 12 jaar activiteiten met veel fysiek contact tussen de deelnemers absoluut te mijden. Vermijd zeker dat deelnemers elkaars gezicht moeten aanraken of elkaar insmeren met zonnemelk en dergelijke. Samen zingen of blaasinstrumenten bespelen maakt dat er veel spekseldruppels rondvliegen. Dit doe je dus best niet.

Organiseer de activiteiten zoveel mogelijk in de buitenlucht. Dit vermindert de kans op besmetting en bovendien versterkt een gezonde dosis vitamine D je afweersysteem.

Als je een uitstap maakt moet je je aan de lokale regels houden. Dat wil waarschijnlijk zeggen dat je de groep misschien zal moeten opsplitsen, zeker wanneer je in contact komt met derden. Je moet je ook hier aan de afstandsregels houden en eventueel een mondkmasker dragen.

Heb respect voor de gevoeligheden van de lokale gemeenschap. Een groep van 50 jongeren samen kan momenteel negatieve reacties opwekken.

Contact met derden via toonmomenten is in de huidige omstandigheden af te raden. Maar bedenk eventueel een virtueel alternatief of maak een leuk filmpje van je activiteit om achteraf te delen.

De voorzorgsmaatregelen brengen uiteraard enkele beperkingen met zich mee maar bieden tegelijkertijd een kans om je methodieken te vernieuwen. Je kan ook experimenteren met virtuele werkwijzen of niet-fysieke activiteiten. Zowel jij als jeugdwerker als de deelnemers maken op deze manier een leerproces door.

Ontvangstorganisaties binnen het European Solidarity Corps

Bij de coördinatie van (internationale) vrijwilligersprojecten in groep komen er enkele bijzonderheden kijken. De vrijwilligers gaan immers aan het werk, onder de voorwaarden van een vrijwilligersovereenkomst en verrichten dus activiteiten "ten behoeve van derden".

We gaan in op enkele belangrijke punten voor ondernemingen en verenigingen die goederen of diensten aanbieden aan consumenten. Deze ondernemingen en verenigingen kunnen geopend worden onder de voorwaarden bepaald in het **Ministerieel Besluit** van 5 juni. Volg steeds de wijzigingen op en pas ze toe.

Ook hier blijven de basismaatregelen gelden zoals *social distancing*, in het bijzonder 1,5 meter afstand houden tussen personen. Volg de maatregelen in de '**Generieke gids om de verspreiding van COVID-19 op de werkplaats tegen te gaan**'.

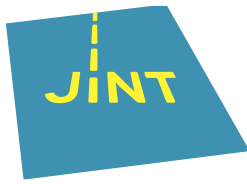
Het kan dat je vrijwilligersactiviteiten verricht in een economische sector waarvoor ook een specifiek **protocol** geldt. Je valt dan in eerste instantie altijd onder het protocol opgesteld voor die sector. Indien er geen protocol is voor de sector van je vrijwilligerswerk, dan volg je de volgende algemene regels voor elke werkplek zoals beschreven in de Generieke gids.

Tot slot is telewerk waar mogelijk aanbevolen.

Informele momenten

Na een dag hard werken of een dag vol uitwisseling is er ook tijd voor ontspanning. Dit zijn altijd heel waardevolle momenten waar vaak nog wordt nagepraat en je elkaar ook op een andere manier beter leert kennen. Maar het is ook een uitdaging omdat grenzen snel kunnen vervagen. Wat raden we aan?

- Hou rekening met de contactbubbels.
- Hou de nodige 1,5 meter afstand en gebruik mondmaskers indien dit niet kan.
- Duidt een of meerdere verantwoordelijken aan die de situatie en omgeving kunnen inschatten en voortdurend evalueren. Indien nodig kunnen zij ook personen aanspreken.

- Vermijd of beperk het gebruik van alcoholische dranken.
- Hanteer dezelfde maatregelen als voor binnenruimten.

Budget & financiën

Het Nationaal Agentschap (NA) dat je activiteit heeft goedgekeurd is hét aanspreekpunt als het gaat over je subsidie. Heb je vragen en/of moet je kosten maken omdat je een extra begeleider wil meenemen of omdat je om een andere reden uitzonderlijke kosten zal maken tijdens het reizen, informeer hen dan vooraf! Zijn er andere onvoorziene kosten tijdens de activiteit die niet kunnen gedekt worden door de organisatiekosten, neem dan direct contact op met het NA.

Wordt je geconfronteerd worden met een situatie van overmacht, bijvoorbeeld een deelnemer die niet kan reizen omdat hij ziek is, een land dat plots toch zijn grenzen sluit enz? Neem dan contact op met JINT of het NA dat je activiteit heeft goedgekeurd. Wij of onze collega's kunnen dan binnen het budget van het project bekijken hoe we de regels rond overmacht (force majeure) toepassen.

Noodprocedure

Elke goed voorbereide internationale activiteit heeft ook een degelijke noodprocedure. Dit is nu niet anders. De JINT-publicatie '[Veilig aan de slag](#)' kan je daarbij ondersteunen. JINT werkt aan een update van die publicatie, maar je kan er nog altijd heel wat nuttige informatie in terugvinden.

In coronatijden moet je de noodprocedure uitbreiden met een luik over 'Wat als er een COVID-19-besmetting plaatsvindt voor, tijdens of na de activiteit?'

Hoewel het woord 'noodprocedure' zwaar klinkt, wil je met een gestandaardiseerd stappenplan zorgen dat elk van de begeleiders en projectcoördinatoren voorbereid is om op een goede en rustige manier op te treden wanneer er een vermoeden van besmetting is.

Afspraken

Een noodprocedure schrijf je niet alleen. Het is een plan waarin alle partnerorganisaties hun inbreng hebben en de gastorganisatie een cruciale rol speelt. Dat is niet anders voor het hoofdstuk over corona. Je kan het beschouwen als een 'wat als'-plan.

Vragen waarop je in je procedure een antwoord zoekt zijn:

Wat als ...

- een deelnemer voor vertrek ziek wordt?
- een hele partnergroep niet kan reizen?
- een activiteit niet kan doorgaan in het gastland?
- een deelnemer tijdens de heenreis niet verder mag reizen?
- een deelnemer tijdens de activiteit ziek wordt?
- een deelnemer tijdens de activiteit positief test?
- een deelnemer gecontacteerd wordt tijdens de activiteit in het kader van contactopvolging?
- (een deel van) de deelnemersgroep tijdens de activiteit in quarantaine moet?
- een deelnemer na de activiteit positief test?
- ....

Je baseert je best op de [het stappenplan en bijhorende noodprocedure van De Ambrassade](#) voor de opmaak van jullie eigen noodprocedure.

Evaluatie en nazorg

Moet je de noodprocedure gebruiken, vergeet ze dan zeker niet te evalueren. Je leert er veel uit en je kan die kennis ook met anderen delen. Je mag steeds je verhaal/procedure aan JINT bezorgen. Zo kunnen we samen met jullie onze kennis opbouwen, want een coronanoodprocedure is op dit ogenblik ook voor ons nog nieuw.

Als deelnemers ziek worden of gerepatriëerd worden is het belangrijk om ruimte te maken om daarover te praten met de groep. Het is daarnaast belangrijk om hen op de

hoogte te houden van hoe het gaat met de deelnemer(s). Een klein berichtje van de begeleiding of de besmette deelnemer zelf kan wonderen doen.
Hou JINT ook steeds op de hoogte wanneer je beroep hebt moeten doen op de noodprocedure. We zoeken met jullie naar de best mogelijke oplossing/afloop wat betreft het project.

Terug thuis

De activiteit zit erop en jullie zijn terug thuis. Hou rekening met een aantal laatste aanbevelingen om een veilige terugkeer en thuiskomst te garanderen: zowel voor de deelnemers, de begeleiders als de directe omgeving.

Zieke deelnemer

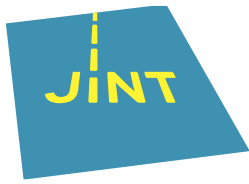
Communiceer het nodige als er binnen de 14 dagen na je activiteit een melding volgt van een mogelijke besmetting van een van de deelnemers. Volg daarbij de GDPR-richtlijnen. Zorg ervoor dat alle partners toegang hebben tot de deelnemerslijst in het kader van contactopvolging en maak hierrond afspraken.

Indien iemand besmet was en dit bleek corona te zijn, dan word je waarschijnlijk door de overheid gecontacteerd vanuit het *tracing* centrum en zal gevraagd worden om aan te geven wie met de zieke in contact kwam. Werk steeds goed mee aan deze contactopvolging en hou je gegevens goed bij. Breng je partners (en omgekeerd) meteen op de hoogte indien jullie gecontacteerd worden door het *tracing* centrum en/of als er een deelnemer ziek is geworden na de activiteit.

Indien er minderjarige deelnemers waren bij je internationale groepsmobiliteit dan informeer je hierbij best ook de ouders van de minderjarige. Duid daarbij op de genomen stappen en wat de mogelijke volgende stappen kunnen zijn (zat een kind in de bubbel dan kan contact vanuit een *tracing* centrum volgen, ...). Hou hierbij steeds rekening met de privacy van de persoon/personen in kwestie.

Quarantaineperiode

Quarantaine bij terugkeer in België is momenteel niet verplicht voor reizigers die zich verplaatsen binnen de EU-grenzen die geopend zijn. Let wel: zelf-quarantaine blijft verplicht voor reizigers buiten de EU. De [algemene informatiewebsite over corona](#) geeft daarover de meest betrouwbare informatie. Deze adviezen kunnen echter beperkt zijn in tijd. Kijk daarom zeker vlak voor je aankomst opnieuw op de website want het advies kan op elk moment aangepast worden.

Tot slot

De interculturele, non-formele en informele leerervaring blijft uiteraard de voornaamste sterkte en bestaansreden voor internationaal jeugdwerk. De huidige gezondheidscrisis brengt heel wat praktische belemmeringen met zich mee. Internationale mobiliteit op zich wordt ook in vraag gesteld en lijkt veel minder vanzelfsprekend of comfortabel. Tegelijkertijd biedt deze crisis een mogelijkheid voor internationale jeugdwerkprojecten om zichzelf heruit te vinden. We hopen je aan de hand van deze richtlijnen op weg te helpen naar verrijkende buitenlandse leerervaringen.

Heb je nog vragen?

Bekijk zeker onze [webpagina](#) met de laatste nieuwe corona-updates. Of neem [contact](#) op met ons.